

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:
 Postán vagy Pécsen házhoz küldve:
 egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr.
 negyed évre 1 ft 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombaton.
 Egyes számon kaphatók Weidinger N.
 könyvker. (Nádorhelyi-tér).

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábos pécsi sor egyeztet
 megjelenéséért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
 10-szerért 4 kr. fizetendő. — Minden
 hirdetés után 30 kr. belföldi fizetendő.
 A nyilatkozat 1 pécsi sora 10 kr.
 A hirdetési díj előre fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:
 Ó-pósta-utca 16-ik szám.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, **Blauhorn Antal** úr a városház épületben, **Lill János** úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden pósthivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
 János-utca 8-ik szám.

Nemzetiségeink és a köz-művelődési mozgalom.

Nyílt titok, hogy a magyarországi nemzetiségek hadat üzentek a magyar állam egységének s a magyar politikai nemzetiség uralmának. Ebben a vészszel terhes helyzetben mi az első kötelessége minden jóra való magyarnak? — A magyar államegység és a magyar politikai nemzetiség folytonos és fokozatos erősítésének munkáinak. E munkában lépten-nyomon fogunk találkozni a nemzetiségek akadékoskodásával, sőt bírási ellenszéljével.

A nemzetiségek panasza az, hogy a politikai magyar nemzet a többi népfajok nyelvét el akarja nyomni, és őket anyanyelvük megtagadásával, erőszakkal akarja magyarosítani.

A mely magyar ember erre törekszik: rossz szolgálatot tesz a hazának. Senkinek sincs joga valakit istenadta nyelvtől megfosztani s a helyett az állam nyelvét rátküldeni.*)

A nyílt becsületesség a legjobb politika. Meg kell jelölnünk azon határokat, a meddig mennünk szabad a magyar nyelv terjesztésében, és az árnyékát is kerülünk kell azon gyanúsításnak, hogy mi e testvér fajok nyelvét el akarnánk nyomni. Ellenkezőleg, tényekkel kell bebizonyosítani a világot, hogy azt tisztelőben tartjuk és gondosan ápoljuk.

Nekünk az 1844-ik II. törvény alapjára kell állanunk, de arról azután egy lépést sem szabad tágtunnok, sőt ezen törvény szellemében minden intézkedést meg kell tennünk az állam nyelvének terjesztésére.

A hivatkozott törvény a holt latin nyelv helyébe a magyar nyelvet emelte állami méltóságra. Ebből természetesen következik, hogy az állam nyelvének elsajátítására nemcsak módot kell nyújtani a kormányának és törvényhozásának; de sőt a polgárok jól felfogott érdekében, az állam-nyelvet kötelező tantárggyá kell tenni minden népiskolában, mert azáltal az állam-nyelv közössé válik, és ez az összetartozás leg-

nagyobb biztosítéka. Ha igaz az, hogy mindenki annyit ér, a hány nyelvet beszél, hát mit érne az olyan polgár, a ki saját államának a nyelvét nem beszéli? Ezt a visszás állapotot a jövő nemzedéknek meg kell szüntetni, de a nélkül, hogy bárki anyanyelve használatában gátoiva legyen.

Mi volna tehát a teendő? Meg kell engedni, hogy az elemi iskolák nyelve a tanoncok anyanyelve maradjon; de néptanító csak oly egyén lehessen, aki e mellett az állam nyelvét tökéletesen bírja, és tartozzék az állam nyelvet mint köteles tantárgyat, a növénydekeknek saját anyanyelvükön tanítani, a kik azután, a mint az állam nyelvét elsajátították, egy pár tantárgyat, például a történelmet, az állam nyelvén köteleztessenek tanulni.

A közép iskolák nyelve egy a felekezeti, valamint az állami iskolákban csak az állam nyelve lehet; mert a magyar állam művelődésének magyar szellemének kell lenni; és a középiskolák az egyetemek lépcsőit képezik, a melyek azután az ifjúság nevelését magyar szellemben befejezik.

Hanem midőn a magyar-kultúra bélyegét ráütjük mindenre, a mi állami, hogy annak az egységét s folyozhatatlanságát biztosítsuk; más részről igazi magyar őszinteséggel meg kell nyugtatnunk a testvér-nemzetiségeket az által, hogy mindazon középiskolákban, melyek a nemzetiségek közepette fölállítottak, a nemzetiségek nyelve is irodalma kötelezett tantárgyként, a legnagyobb lelkiismeretességgel taníttassék. Szükséges intézkedés ez azért, mert a középiskolákban képezetnek a nép leendő papjai és tanítói, s így azoknak a nép nyelvét irodalmilag kell bírniok. Szükséges továbbá azoknak is a nép nyelvét bírni, a kik annak tisztviselői lesznek. Ha azután idők multával a községek és hitközségek saját anyanyelvük elhagyásával, az állam nyelvét választandják közvetlenül: azt bizzuk az ő szabad akaratukra.

Meglehet, hogy az itt felsorolt endemények felé hajló felfogásom többeknek, és szerintem, talán a türel-

metleneknek, nem fog tetszeni. De azt hiszem, hogy csak az ily irányban és szellemben működő közművelődési vagy iskola-egyesületek érhetnek el gyakorlati eredményt, csak az ily óvatoss terjesztése a magyar nemzeti eszmének válik dicsőségére a saját szabadságára féltékeny, és a más szabadságát tisztelni tudó magyar nemzetnek.

Bodnár István.

Leletlenség!

A mult hóban közzétett miniszteri rendelet következtében egész országban megszünt a dob s ugyancsak kótya-vetyélik a szegény nép kenyerét, utolsó vánkösát az adó miatt.

Azt mindenki tudja, hogy adót kell fizetni s ha tén a tulságos feleslegesség miatt nem valami örömet fizetnek is — még is, hogy megszabaduljanak az adóközgek zaklatásaitól, eladják terményüket, állatjaikat potam áron.

Megtörtént azonban igen gyakran, hogy az adófizető polgárok nem képesek a mostoha viszonyok következtében adótervezéseiket teljesíteni s ekkor az állam közgei összevissza exequálják úgy, hogy négyeszes, ötszörös, nem ritkán tízszeres értéket irnak föl s árvereznek el az adó fejében.

Ezen eljárást eddig csak az ingóságoknál lehetett tapasztalni. Azonban ha figyelemmel kísérjük a m. kir. államkincstár által kibocsájtott árverési hirdetvényeket, azon szomorú tapasztalatra jutunk, hogy 5-6 forint adótervezésért égy árverezik el az adós összes ingatlan vagyonát, mint 1-2 forint tartozásért öcsöltöt öröklött ingóságait.

Tudomásunk szerint az adótervezések első helyen soroztatnak s fizetnek ki még akkor is, ha magán hitelező részére fogantatosították az árverés. Az első tehát a kincstár s így másnak, mint szándékos tönkretevésnek, nem nevezhető az eljárás, mikor néhány forint adótervezésért százakat s ezeket éro ingatlanok foglaltatnak le s kótya-vetyéltetnek el.

Ugy látszik, hogy nem az a cél, miszerint az adótervezés teljesítve legyen, hanem az, hogy tönkre tegye az adófizető polgárokat, elköttyavetyélve csekély köveleteiséért százakat s ezeket éro ingatlanokat. A tönkre tevés körül a szuronyok ezrei védik az államot, s ezért tesz oly bátran a polgárok megkárosítására. — Kérlehetlenül teszi tönkre a verejtékkel dolgozó népet s dobja oda az ezek által keservelesen szerzett vagyonát az uszorosok táborából kikérrült árverési bienaknak.

A becsületes, munkaszerető nép pusztul s vagyonilag tönkre megy, — ellenben

üzente... melynek gyújtó hangjai mellett az „olvasó-kör” helyiségeibe vonult a menet.

Nagy nemzeti ünnepe volt az „olvasó-egylet”-nek, hol Terpsichore istenségének áldozának a tánczolóok.

Gyönyörűt idő volt. A nap már lettint a láthatár alól, rezgő arany fátolát a magas fák csuesaira lehelle s a paesirta andalító danája hangzott fenn a magasban, melynek melábus hangjai átrezgettek a szívek hurjain.

Az esteli őszi szellő subogása rezgett a fák lombjai között s a milliárdnyi csillogóak oly fénynyel ragyogának, mintha csak hazafiságunk mellett akartak volna tüntetni.

A pénzvár fölött kivilágítva „Isten hozott!” felirat köszöntö a vendégeket, innen a kertbe menve a tarkázó lobogók lengése, a százakra menő lampionok büvös játéka és itt-ott mutatkozó fényes tranzparentek: esodás bámulatra ragadták a jelenlétvéket, mert a természet eme meseterkelt játéka még a legmerészebb fántázia sem merte volna képzelní. A tranzparentek melyt felöltött né „Zrinyi kiróhanása,” melyt K o p a c s y N á n d o r készített.

Kilencz óra tájban kellemes benyomást gyakorolt a tűzijátékok lefolyása, mely után következett a várva-várt — táncz.

A terem igen izléstelen volt élkeszítve, hol a négyeseket körülbelül 50 - 60 pár tánczolta. A rendező fiatalok kített magáért, a cigányok buzták oly keserveesen, mintha valakit a másvilágba kísérsnének s majd a lelke szakadt ki a hegedűnek, pedig nem is oly szomorú az a nótá, hanem csak a hegedű — sir. Folyt a táncz javában; különösen nemzetünk sokszor megirgylt, dalias tánczát járták legjobban: frack, klack és lack nélkül.

a lelketlen uszorások — a dob szavára leselkedő bienák, kiknek keblét sem hazafiság s a nemzetiség szent érzelmei nem daggaszják — gazdagodnak.

Vajon van-e a pénzügyminiszter urnak tudomása az állam ezége alatt üzött visszaélésekről? nem tudjuk. Ha van, mindenesetre elég könnyelműség tőle oly intézkedéseket szankcionálni, melyek által a nemzet zöme rövid idő alatt tönkre tétetik. Ha pedig nincs, esodáljuk, hogy a közönség érdekeit szivőkön viselő férfiak mai napig sem iparkodtak az ily sáska módra pusztító eljárást tudomásra hozatal utján megakadályozni.

Polgáraink vagyonát védeni az állam tulkapásaival szemben — szintén közérdek, tehát teljesíték kötelességüket a közügyek élen álló hivatalnokok s bizottsági tagok; mert ha tovább is divatos lesz ez eljárás, rövid idő múlva néhány árverési biena magához fogja ragadni az államkincstár árverezési folytán az összes polgárok vagyonát. És ez meg fog történni, ha továbbra is behuny szemmel nézzük, miként adtja el az államkincstár néhány forint köveleteiséért a polgárok összes vagyonát. S.

Javaslat

a baranyamegyei tisztviselők, segéd-tisztviselők és kezelő hivatalnokok — ezek özvegyei és árvái, úgy a szolgák nyugalmi ellátásához.

(Folytatás vége.)

28. §. A megyei tisztviselők, segéd-tisztviselők és kezelő hivatalnokok özvegyei, ha állandó ellátásra igényt tarthatnak, mindig a férj beszámítható rendes évi fizetésének 1/3 évig terjedő özvegyi nyugdíjában részesítendő, azonban a nevelési járuléknélkül, mely külön számítatik.

29. §. Az özvegy özvegyi nyugdíjából nemcsak saját gyermekeit, hanem férjének előbbi házasságából hátramaradt gyermekeit is eltartani köteles, mit ha tenni elmulasztana, a gyermekek magányjában, vagy az illető közgyámnak közigazgatási utján igazolt s árvaszék által megállandított panaszára a gyermekek eltartására szükséges levonásokat kénytelen tlni, mely levonások gyámhatóság utján lesznek kezelve.

30. §. Azon özvegy, kinek a jelen szabályrendelet értelmében folytonos ellátásra van igénye és kinek férje halálakor legalább két még anyai ellátásban álló gyermeke van, illetőleg teherben van, akár édes, akár mostoha gyermekei azok, azon gyermekek számára, kik a szabályszert kort (32 §) még nem érték el, ha az elhalt férjtől, vagy szintén igényjogosult korábbi férjétől származnak, szabályszert koruk elérteig nevelési járulékot kap.

Nevelési járulékot kapnak továbbá — tekintet nélkül számukra — a törvény által

meghatározott kort még el nem ért szülőtlen árvák is, ha anyjuk s illetőleg mostoha anyjuk, atyjuk után folytonos ellátásra igényt tarthatott volna.

Ha az özvegynek állandó ellátásra van igénye, az a körülmény, hogy a gyermekek a tényleges szolgálat ideje alatt vagy nyugdíjas állapotban nemzettek-e, a nevelési járulékra befolyással nincsen.

31. §. A nevelési járuléknál az anya járulékat képezi s azzal nem a gyermek hanem az anya s csak esetleg a gondek vagy gyám rendelkezik a fentebbi 29. §.

32. §. Megyei tisztviselők, segéd-tisztviselők és kezelő hivatalnokok gyermekei 20 éves, leánygyermekei 18 éves koruk betöltéséig részesülnek a nevelési járulékból.

33. §. Azon gyermekek nevelési járulékat, kik hazai intézetekben iskolába járnak, vagy képző művészetet tanulnak a közgyűlés a szabályszert kor betöltése után is — tanulmányaik befejezéséig — legfeljebb azonban 24 éves koruk betöltéséig meghagyhatja, ha kitűnő előhaladásukat igazolják.

34. §. A nevelési járuléknál anytalan árvák számára fejenként és külön minden árva részére következő mérvben állapították meg:

1. tisztviselő, segéd-tisztviselő és kezelő hivatalnokok után maradt gyermekeknek az anyát illető ellátásnak egy ötöd (1/5) részével.

A nevelési járulékoknak valamennyi gyermekre eső összegére azonban az özvegyi ellátás összegét meg nem haladhatja.

Ha tehát anyai gyermek látandó el, kinek nevelési járuléka az anya özvegyi nyugdíját meg nem haladná, minden egyes gyermek számára, csak azon járuléknál utványozandó, mely az özvegyi ellátás összegét elosztva a gyermekek számával, egy gyermekre esik. De ha később egy vagy több gyermek nevelési járuléka megszülik, ezek megszünt járuléka is a többihez javára osztandó szét, s az özvegyi ellátással felérő egész összes, valamennyi gyermek részére mindaddig meghagyandó míg egynek-egyének járuléka annak 1/2-ét elnem éri.

35. §. Szülőtlen vagy oly anytalan árvák, kiknek anyja özvegyi nyugdíját újabb férjhez menetele folytán, vagy más oknál fogva elvesztette, a törvény meghatározott koruk eléréséig nevelési járulékképp az anytalan árvák számára kijáró nevelési járuléknak másfélszeres összegét kapják.

36. §. Eltűnt és fel nem talált tisztviselő, segéd-tisztviselő, kezelő hivatalnok nevének és gyermekeinek, ha egyébként a törvényes feltételek megvannak, az özvegyek és árvák számára jelen szabályrendelet által megállandított ellátás ideiglenesen és mindaddig utványozatik, míg a férj, illetőleg az apa elő nem kerül,

vele harezba s az egyenetlen küzdelemben mindig ő volt a legyőzött.

Önök bizonyonyal látták már t. olvasóink a kiállításon azt a furfangos szerkezettől alkotmányt, mely kivülről tekintve egyszerű ládának tünik föl, de aajtát megnyitva látjuk, hogy a rejtett fókoknak tömkelegét képezi, melyben még az avatott is csak igen nagy gondnal képes eligazodni. A különféle alakú, kisebb-nagyobb fókok zárai oly furfangos kiszámítással készülték, hogy ember legyen, aki főnnakadás nélkül megnyithatja, még ha minden kulcsot külön adnak is kezébe.

Mert itt az asztalos és lakatos mesterség egymással mintegy vetélkedve remekel.

Evekg dolgozott Cserepy Kálmán ezen a szekrényen s annyi pénzt költött rá meg, hogy a házbérfizetésről már évek óta megfeledezett. Most is, az évnegyed végéféleg egészen el volt merthely gondolatába, melyekből egy napon házi urnak, Csomor Béla urnak megjelenése riasztotta föl.

— Jó reggelt Cserepy úr, ime az ön nyugtája.

— Lehetséges volna, Csomor úr, ön valóban pénzt kíván tölem.

— Bizonyára! Ma épen három éve, hogy semmit se kaptam öntől.

— Három éve? Helyes!... Lám, lám, hogy mulik az idő?

— Az idő mulik s én nem kapok semmit.

— Mily szomorú év, Csomor úr, a három utolsó!

— Tudom... Ön majd a felbúszakadást, majd a zagrábi földrengést hozta fel ürügyül...

— Valóban meg vagyok lepelve, hogy önt oly könnyelműen halom beszélni ezekről a borzasztó szerencsétlenségekről.

TÁRZA.

A felhő s a virág.

Irigy felhő szállt a napra,
 Hogy elfojja sugarát,
 S hogy a virág elhervadjon,
 Meghozá az éjszakát.

És a virág fejet hajtja,
 Harmat gyöngy csillogott rajta,
 Búsan, búsan földre hajlott,
 Mintha siratná a napot.

De lehullt az irigy felhő.
 Eső-csepp változott,
 És a helyett, hogy megölné,
 Táplálja a virágot.

Ozoray Árpád.

A búbanat...

A búbanat sütet boros éjszaka,
 Nincs világa, nincs egy fénylő csillaga;
 Keresd fel a napot,
 Keröld az éjszakát,
 Bocsdad be szivedbe
 A nap hő sugarát...
 S ha már reményeid
 El vannak temetve:
 Sohse búsnál — le s fel
 Jár a sors kerekét!

Zrinyi-ünnepély Szigetvárott.

Szigetvár hazafias s lelkes közönsége a hó 7-én tartá meg a magyar Leonidás, s a nagy Zrinyi hősi halálának örökös kegyeletű ünnepét.

319 éve már a lezajlott hősi események, midőn Zrinyi a hazafiság legdrágább kincsével: vérrel és léttel áldo-

vagy törvényesen holtak nem nyilvánítatik, a mennyben az ellátás elvezetése jogosító törvényes feltételek létezni előbb meg nem szűnnek.

37. §. Az a körülmeny, hogy a férj a tényleges szolgálat tartalma alatt vagy más nyugdíjazott állapotban halt-e meg, az özvegy és gyermekek állandó ellátásának jogosultságára befolyással nincsen; az azonban a férj nyugdíjazott állapotban halt el, az özvegy és a gyermekek járandósága sem egyenként, sem pedig együtt véve nem lehet nagyobb, mint az a nyugdíj, melyet a férj élvezett.

38. §. Azon tisztviselők, segéd-tisztviselők és kezelő hivatalnokok özvegyei és árvái, kiknek férje s illetőleg atyjok az 1867-ben visszaállított önkormányzat óta vagy időközben szolgált és a nyugalmi ellátás feltételeinek meg nem felelt volna, de a nyugalmi alap létesítése előtt elhalt, a közgyűlés határozatából kegyelmi uton, esetről esetre meghatározandó méltányos évi összegekkel segítendő.

VI. fejezet. Érdemes szolgálók kegyelmi díjjal leendő ellátásáról.

46. §. Szolgák, kiknek járandósága amúgy is a szük megélhetés korlátai közé van szorítva, a nyugalmi alaphoz nem járhatnak és e célra semmimily levonásokat nem szenvednek, a szolgálatból való kilépés és az 1870-dik évi XLII. t. cz. 58. §. m. pontja szerint fogyni eljárás nélkül s az áspán által gyakorolt előbeszéd is, gyakoribb lévén, hogy sem reakciók egy rendszeres nyugalmi szabályzat alkalmazható volna, oly rendszeres nyugalmi díjban, mint a tisztviselők, nem részesíthetők.

Mégis hogy hosszas és hű szolgálatok jutalmazásának, kegyelmi díj czimén a kiérdemelt szolgák is állandó ellátásban részesíthetők, ha a szolgálatképtelenség, az e szabályrendeletben megállapított módoktól szerint bekövetkezett és pedig:

12—17	"	"	"	1/10
17—32	"	"	"	1/10
32—37	"	"	"	1/10
37—40	"	"	"	1/10

40 évi szolgálaton túl legutóbb élvezett fizetésük teljes összegével.

47. §. Azon szolgáló, ki szolgálata teljesítésének folyamánként életének kezdeténél meggyógyult, vagy meggyógyult és kikiáltott, így saját védelmében vagy más a szolgálat teljesítése közben szükségesek előállt viadalban, továbbá közvetlen alkalmával tett kinttől szolgálat folytán lesz mindenféle további szolgálatra teljesen képtelenné, tekintet nélkül szolgálati idejére, teljes fizetésével lesz állandóan ellátandó.

48. §. Szolgák özvegyei és árvái rendszerint kegyelmi díjban nem részesíthetők, ha azonban a szolgáló a fent említett védelemben, szükség kép előállt viadalban, vagy közvetlen történt kinttől szolgálatban halálát szenvedve, a közgyűlés az özvegy és árvának állandó ellátás a körülmenyekhez képest és esetről esetre határozza meg.

VII. fejezet. Befelező határozat.

49. §. Azon esetben, ha idő folyamán bármely előre meg nem határozható esemény miatt a nyugalmi alap és intézmény további fenállásának lehetősége vagy szükség megintattnak, vagy a bekövetkező állam nyugdíjazás életfeltételével ez az ezen szabályrendelet szerinti működés beszüntetnek, mely kérdésekben a közgyűlés fog határozni, a felmerülő igények valamint a rendelkezés alatt lévő összegek, illetőleg a nyugalmi alapnak hová leendő fordítása és kezelése tárgyában a megyei közgyűlés fog intézkedni.

E szabályrendelet az 1880. évi XLII. t. cz. 5. §-ában előirt kihirdetés és a

mindig a legutóbb élvezett fizetés vagy nyugdíj 3 havi összegével. Nyugdíjra nem jogosult tisztviselők, segéd-tisztviselők és kezelő hivatalnokok után a halotti negyed nem a nyugdíj-alapot, hanem a megyei ház pénztárt terhel.

44. §. A temetkezési járulék szintén az özvegy járulékát képezi, oly esetekben azonban, midőn az özvegynek arra igénye nincsen, ha igény-jogosult gyermekei vannak, ezeket illeti s a gyám vagy gondnok rendelkezésére bocsátandó.

45. §. Oly tisztviselők segéd-tisztviselők és kezelő hivatalnokok özvegyei és árvái, kiknek férje s illetőleg atyjok az 1867-ben visszaállított önkormányzat óta vagy időközben szolgált és a nyugalmi ellátás feltételeinek meg nem felelt volna, de a nyugalmi alap létesítése előtt elhalt, a közgyűlés határozatából kegyelmi uton, esetről esetre meghatározandó méltányos évi összegekkel segítendő.

46. §. Szolgák, kiknek járandósága amúgy is a szük megélhetés korlátai közé van szorítva, a nyugalmi alaphoz nem járhatnak és e célra semmimily levonásokat nem szenvednek, a szolgálatból való kilépés és az 1870-dik évi XLII. t. cz. 58. §. m. pontja szerint fogyni eljárás nélkül s az áspán által gyakorolt előbeszéd is, gyakoribb lévén, hogy sem reakciók egy rendszeres nyugalmi szabályzat alkalmazható volna, oly rendszeres nyugalmi díjban, mint a tisztviselők, nem részesíthetők.

Mégis hogy hosszas és hű szolgálatok jutalmazásának, kegyelmi díj czimén a kiérdemelt szolgák is állandó ellátásban részesíthetők, ha a szolgálatképtelenség, az e szabályrendeletben megállapított módoktól szerint bekövetkezett és pedig:

12—17	"	"	"	1/10
17—32	"	"	"	1/10
32—37	"	"	"	1/10
37—40	"	"	"	1/10

40 évi szolgálaton túl legutóbb élvezett fizetésük teljes összegével.

47. §. Azon szolgáló, ki szolgálata teljesítésének folyamánként életének kezdeténél meggyógyult, vagy meggyógyult és kikiáltott, így saját védelmében vagy más a szolgálat teljesítése közben szükségesek előállt viadalban, továbbá közvetlen alkalmával tett kinttől szolgálat folytán lesz mindenféle további szolgálatra teljesen képtelenné, tekintet nélkül szolgálati idejére, teljes fizetésével lesz állandóan ellátandó.

48. §. Szolgák özvegyei és árvái rendszerint kegyelmi díjban nem részesíthetők, ha azonban a szolgáló a fent említett védelemben, szükség kép előállt viadalban, vagy közvetlen történt kinttől szolgálatban halálát szenvedve, a közgyűlés az özvegy és árvának állandó ellátás a körülmenyekhez képest és esetről esetre határozza meg.

VII. fejezet. Befelező határozat.

49. §. Azon esetben, ha idő folyamán bármely előre meg nem határozható esemény miatt a nyugalmi alap és intézmény további fenállásának lehetősége vagy szükség megintattnak, vagy a bekövetkező állam nyugdíjazás életfeltételével ez az ezen szabályrendelet szerinti működés beszüntetnek, mely kérdésekben a közgyűlés fog határozni, a felmerülő igények valamint a rendelkezés alatt lévő összegek, illetőleg a nyugalmi alapnak hová leendő fordítása és kezelése tárgyában a megyei közgyűlés fog intézkedni.

E szabályrendelet az 1880. évi XLII. t. cz. 5. §-ában előirt kihirdetés és a

mindig a legutóbb élvezett fizetés vagy nyugdíj 3 havi összegével. Nyugdíjra nem jogosult tisztviselők, segéd-tisztviselők és kezelő hivatalnokok után a halotti negyed nem a nyugdíj-alapot, hanem a megyei ház pénztárt terhel.

44. §. A temetkezési járulék szintén az özvegy járulékát képezi, oly esetekben azonban, midőn az özvegynek arra igénye nincsen, ha igény-jogosult gyermekei vannak, ezeket illeti s a gyám vagy gondnok rendelkezésére bocsátandó.

45. §. Oly tisztviselők segéd-tisztviselők és kezelő hivatalnokok özvegyei és árvái, kiknek férje s illetőleg atyjok az 1867-ben visszaállított önkormányzat óta vagy időközben szolgált és a nyugalmi ellátás feltételeinek meg nem felelt volna, de a nyugalmi alap létesítése előtt elhalt, a közgyűlés határozatából kegyelmi uton, esetről esetre meghatározandó méltányos évi összegekkel segítendő.

nagyemlétségű m. kir. belügyminiszterium jóváhagyása után 1886-dik évi január hó 1-jén lép életbe.

Kelt Pécsétt 1885. évi augusztus hó 3-án és 4-én tartott küldöttségi ülésünkben.
Jezsenszky Ferenc, Bartsosagh Imre,
alispán. főjegyző.

Iskolaszéki gyűlés.

Városunk közs. iskolaszéke Aidin ger János kir. tanácsos polgármester elnökölte alatt f. hó 5-én (mult szombat) d. u. 3 óraker utást tartott, melyen 19 tag jelent meg.

Az 1885—86. iskolai évről a beiratások eredményét az igazgató-tanítók jelentése szerint első előterjesztő s fel-szólítja az iskolaszéket a szükséges intézkedések megtételére. Mielőtt azonban a tárgyszorozatba belebocsájtókztak, első jelenté, hogy az ágoston-téri új népiskola felépült s a volt sörház-utcai néptanoda átalakított, mely utóbbi épületben a polgári leányiskola helyeztetett el. Sajnálattal jelenti továbbá, hogy a kint-zott időre sem az új épület belső berendezése, sem a polgári leánytanoda külső renovációja nem lett készen. Par mulva azonban annyira elkészült mind a két épület, hogy a közelebbi napokban mindkét helyen megkezdhetik az elő-adásokat.

A beiratások eredményét városr-szenkint olvasta fel a jegyző, melyből kitűnik, hogy a belvárosi 4. és 5. osztályban a növendékek létszáma a 100-at megkö-zelíti. Az iskolaszék egyelőre csak az 5. oszt. elköltöztetését tartja szükségesnek, míg a 4. oszt.-ra néve olyképz intézkedik, hogy a növendékek arányosan osztassanak be az ágoston-téri és a szigeti városi 4. oszt.-okba, a szerint, amint egyik vagy másik tanodához közelebb laknak. Ezzel kapcsolatban az iskola kerületek újabb szervezése is kimondattott.

A párhuzamos 5. osztály is a belvá-rosi iskolánál állítottak fel. (Dacára, hogy a hely. épületben számbavehető irtes te-rem nincs, de meg az 5. osztály tanulóinak nagy része a budai városi két taní-tézből került ki, s hozzá az ágoston-téri új iskolában amúgyis még 2—3 irtes terem áll rendelkezésre, tehát az új 5. oszt.-nak ezen intézetnél van helye. Csodálatos, hogy Rozsics isk.-sz. tag, mint az em-lített új intézet ig-tanítója egy szóval sem világosítja fel erről az iskolaszéket.

Hogy miért halgatott — ő tudja! Vagy tán azt hiszi, hogy a tanítótestület őt azért küldte be az ügy képviselőjéül, hogy csak a hatalom és saját önző ér-dekeit szolgálja és a tanítók jogos és méltányos küzdelmeiben lépten-nyomon ellen-nyit fordulva a kevésbé jogosult sancho-panzait dédelgesse? — Különbben majd kibukik a szeg a zsákból!)

Az új párhuzamos osztály felállításá-VAL egy ideiglenes óra-adó tanítói állomá-s" szervezettel havi 30 forinttal 10 hó-napra. Ez ellen Szeregy, a tőle meg-szokott méltányos érzetétől indítatva, felszólalt és indítványozá, hogy legalább 400 forintban állapítsák meg az illető tanító fizetését, hogy így vakációban is fizetésben részesülhessen, mert az ily eljárás nem tartja a város méltóságával megegyezőnek. Hasonló értelemben nyilatkozott Sziebert is. Papp Józsa azon-ban ellene van a 400 forintnak, sőt még a havi 30 forint is sok alja! Elnök is a 10 hónapra 30 forint pártolja. (És mivel indokolta ezt? Azzal hogy ő maga is több évig ingyen szolgált a várost s kapott 400 ft honoráriumot. Itt biz ez mind

Két óra mulva Cserepy kitértette a lakást.

Másnap Csomor úr, kinek mellesleg mondva vagy tizenkét háza volt a város-ban, reggeli sétája alkalmával észrevette, hogy az egyik ház kapujáról elfüött a la-kást kirdető cédula. Bement a házme-szterhez.

A negyedik emeleti lakás ki van adva, Gáspár?

Igen is, Csomor úr s azt hiszem, dicsékedhetem vele.

Ügy?

Nem emeltem sok nehézséget, a mint ön megparancsolta.

Ügy helyes; a lakófél nem kívánt javításokat?

Nem.

Ügy látszik, nem nagy igényei vannak. Mi ő tulajdonképen?

Műasztalos.

Hm?... Nyíltan szólva, nem szere-tem az ily embereket. Mi a neve?

Ide adta névjegvét. Itt van: „Cserepy Kálmán műasztalos.“

Mar megint? dörgött Csomor úr.

Bibor-vörös arcezzal sietett föl Csomor úr, egyszerre négy lépsőt is ugorva, a negyedik emeletre. Cserepy úr nyájas mo-solylyal fogadta.

Mily meglepetés, Csomor úr! Mily öröm, önt lakásomban látogathatom! Mi-dőn elváltunk, ön oly szomorúnak látszott, hogy fölfeletem, miképz küss szórakoztatni fogom.

A szerencsétlen házi úr féltájtlan ro-gyott egy székre. Ezuttal a műasztalos kiköltöztetésre 120 forintjába került. Alább nem akarta Cserepy megtenni.

Mondja aztán valaki, hogy néha a gazdagság nem jár bajjal.

igaz lehet! Csak hogy a nagyságos ur elfeledkezett arról, hogy míg a tanító mindig tanító marad, addig egy ingyenes gyakorló, ha t. i. az előirt kvalifikációval bír, mindig magasabba viheti, amint az ingyenes városi szolgáló, rövid idő alatt főjegyző, majd pol-gármester, végre kir. tanácsos lett.) Hasztalan volt Szeregy és Sziebert minden jó akarat, a midőn Rozsics és Hor-váth tanítók is, mint a tanítótestület képviselői „böles" hallgatással pártol-tak és szégyenletes indívtányt.

Az ágoston-téri új népiskolánál a 4. leányosztály felállítását.

Borsy György és neje Bató Anna felső-vámbáz-utcai tanítóknak az új isko-lához leendő áthelyeztetésük érdekében beadott és már egy régebbi gyűlés által elbven elfogadott kérelmüknek végleges hely adatott. Helyőkre Kasza F. és Dömöl Sarolta küldettek ki. Hasonlóan áthelyeztetett Bartsosagh Józsa a f.-v.-utcai tanodából a szigeti külvárosiba s helyére Petz Mari neveztetett ki.

E magán kérvények után az iparos tanulók ügye került szőnyegre, mely az elnök kijelentése szerint jövöben már nem tartozik az iskolaszék hatáskörébe. Ezek oktatásáról az ipariskolai bizottság fog gondoskodni. Fenn marad az iskola-széknek a vasárnap ismétlő fiúk és leányok felőli intézkedési joga. Ugyanezen ügyben felemlitetett a tanács jelentése, mely szerint az ipariskolai bizottság a hatáskörébe áthelyezett tanoncok kiké-pzetésére 920 ft állami segélyért fo-lyamodott. Ezzel kapcsolatban elnök je-lenti, hogy az iparisk. biz.-ság hat belvá-rosi és három külvárosi tanítót bizott meg az iparos tanulók oktatásával. Így, két mellékjövödelem: a budai és szigeti kü-lv. városban az ismétlő iskola üresedésben van. Ennek tanításával megbízottt Szi-zer és Petz, mint akik a pécsi tanítók sorában legidősebbek.

Eltérjesztett Szelman Gyözö abbeli kérelme, mely szerint a budai városi va-sárnapi iskolával ő bizassék meg. Elnök s az egész iskolaszék méltányosan ta-lálja Szelman kérelmét, de oly feltétellel, hogy a rajzoktatásról ez esetben le kell mondania.

Az ekként üresedésbe jött rajz mellé-kjövödelemre Sziebert első sorban Dobrárt ajánlja. (Ez ajánlás nem talált visszhangra.) Ezután elnök Sirisakát, mint a két budai v. tanító testületnél leg-idősebbet ajánlja. Papp ellenzti ezt, azzal az indoklással, hogy akinek kell, az folyamodjék érte. Minthogy az isko-laszék Pappnak e nézetét nem osztotta, akkor meg a kor előnyt az egész tanító-testületre kívánta kiterjeszteni; — ez in-dívtányt az iskolaszék is méltányosnak találta s így Petz bizatot meg. (Remé-nyeljük, hogy Papp és az egész isko-laszék e nézetétől jövöben sem fog eltérni.)

Ezek után felolvastatott a polgári isk. ügyek végl. szervezésére kiköltölt bizott-ság terjedelmese jelentése. E jelentés szin-t Schneider hely. elemi isk. tanító és polg. isk. ideiglenes igazg. tisztelet-díját 150 forinttal 200-ra felelmei javasolja. Mibe az isk.-szék egyhangulag bele is egyezett!!! (Nó lám! Itt a kormány-párti kortes érdekéről nem felekedtek meg!)

E jelentésben folytatólagosan emlitet-tetik Ujjváry és Farkas tanítóknak véglegesítéséről Kelemen rendszeresi-tését, minthogy ügye vizsgálat alatt van, az előterjesztés nem javasolja. Hasonlóan Schmidt sem, minthogy ez utóbbi csak egy év óta tanít ez intézetnél. (Ezt hozza fel indokul az előterjesztés. Mi azon-ban átlátunk a szitán s nagyon jól tudjuk, miért nem ajánlta Schneider Schmidt vég-legesítését; — erre még alkalmiilag ráte-rünk!) A jelentés a francia nyelv és rajzoktatásra Thalyl Lujzát ajánlja; — elfogadattott. A hitván és ének tanítására marad ügy, mint eddig volt.

Most jön a java!

A polgári 1.-isk.-ban alkalmazandó iskola-szolgálat évi fizetése 300 ft-ral, szabad lakás s fűtésben állapított meg. (Ime, mi sem illusztrálja hibeiben a mi „bíres" iskolai viszonyainkat, mint ez az eset. Két állomás van üresedésben. Az egyik „ideiglenes" helyettes napi díjas" 300 ftos tanító állomás 10 hónapra; a másik rendes házmeztéri állomás, ugyan ily évi fizetéssel, de meg — szabad lakás — és fűtéssel. Hisszük, hogy a Pécsre kívánczó fiatal tanító-nemzedék, első sorban nem a tanítói, hanem az előnyösebb házmeztéri állásra fog pályázni.) Megjegyzetett még, hogy a véglegesítések és fizetés emelések újvölt fognak számíttatni.

Ezuttan következett az iltés legér-dek-es és legkényesebb tárgya: Kelemen Katalin idegl. polg. isk. tanítónő ügye. Az e czélból kiköltölt bizottság indokolt jelentésében kimondja és kívánja, az em-lített tanítónő eltávolítását a polg. l.-isk.-ból. Szeregy és pártoló-lag szól föl K. mellett; elnézést s még egy intést kíván, mert — úgy mond — „nem engedi a lelkiismerete, hogy egy tanítót anyagilag és moráliter is tönkre tegegyen“.

Károly l. bár ideges lesz, ha K.-nel beszélnie kell, mindazonáltal, mint-hogy „őreg leányoknak megvannak a maga szeszélyei" — de mitűnk működése ellen mi kifogás sem forog fenn — nem fogadja el a vál. javaslatát. Rozsics abbeli félelmében, hogy az illető tan.-nő ahhoz

szeregyétől arrol, hogy meg a tanító mindig tanító marad, addig egy ingyenes gyakorló, ha t. i. az előirt kvalifikációval bír, mindig magasabba viheti, amint az ingyenes városi szolgáló, rövid idő alatt főjegyző, majd pol-gármester, végre kir. tanácsos lett.) Hasztalan volt Szeregy és Sziebert minden jó akarat, a midőn Rozsics és Hor-váth tanítók is, mint a tanítótestület képviselői „böles" hallgatással pártol-tak és szégyenletes indívtányt.

Az ágoston-téri új népiskolánál a 4. leányosztály felállítását.

Borsy György és neje Bató Anna felső-vámbáz-utcai tanítóknak az új isko-lához leendő áthelyeztetésük érdekében beadott és már egy régebbi gyűlés által elbven elfogadott kérelmüknek végleges hely adatott. Helyőkre Kasza F. és Dömöl Sarolta küldettek ki. Hasonlóan áthelyeztetett Bartsosagh Józsa a f.-v.-utcai tanodából a szigeti külvárosiba s helyére Petz Mari neveztetett ki.

E magán kérvények után az iparos tanulók ügye került szőnyegre, mely az elnök kijelentése szerint jövöben már nem tartozik az iskolaszék hatáskörébe. Ezek oktatásáról az ipariskolai bizottság fog gondoskodni. Fenn marad az iskola-széknek a vasárnap ismétlő fiúk és leányok felőli intézkedési joga. Ugyanezen ügyben felemlitetett a tanács jelentése, mely szerint az ipariskolai bizottság a hatáskörébe áthelyezett tanoncok kiké-pzetésére 920 ft állami segélyért fo-lyamodott. Ezzel kapcsolatban elnök je-lenti, hogy az iparisk. biz.-ság hat belvá-rosi és három külvárosi tanítót bizott meg az iparos tanulók oktatásával. Így, két mellékjövödelem: a budai és szigeti kü-lv. városban az ismétlő iskola üresedésben van. Ennek tanításával megbízottt Szi-zer és Petz, mint akik a pécsi tanítók sorában legidősebbek.

Eltérjesztett Szelman Gyözö abbeli kérelme, mely szerint a budai városi va-sárnapi iskolával ő bizassék meg. Elnök s az egész iskolaszék méltányosan ta-lálja Szelman kérelmét, de oly feltétellel, hogy a rajzoktatásról ez esetben le kell mondania.

Az ekként üresedésbe jött rajz mellé-kjövödelemre Sziebert első sorban Dobrárt ajánlja. (Ez ajánlás nem talált visszhangra.) Ezután elnök Sirisakát, mint a két budai v. tanító testületnél leg-idősebbet ajánlja. Papp ellenzti ezt, azzal az indoklással, hogy akinek kell, az folyamodjék érte. Minthogy az isko-laszék Pappnak e nézetét nem osztotta, akkor meg a kor előnyt az egész tanító-testületre kívánta kiterjeszteni; — ez in-dívtányt az iskolaszék is méltányosnak találta s így Petz bizatot meg. (Remé-nyeljük, hogy Papp és az egész isko-laszék e nézetétől jövöben sem fog eltérni.)

Ezek után felolvastatott a polgári isk. ügyek végl. szervezésére kiköltölt bizott-ság terjedelmese jelentése. E jelentés szin-t Schneider hely. elemi isk. tanító és polg. isk. ideiglenes igazg. tisztelet-díját 150 forinttal 200-ra felelmei javasolja. Mibe az isk.-szék egyhangulag bele is egyezett!!! (Nó lám! Itt a kormány-párti kortes érdekéről nem felekedtek meg!)

E jelentésben folytatólagosan emlitet-tetik Ujjváry és Farkas tanítóknak véglegesítéséről Kelemen rendszeresi-tését, minthogy ügye vizsgálat alatt van, az előterjesztés nem javasolja. Hasonlóan Schmidt sem, minthogy ez utóbbi csak egy év óta tanít ez intézetnél. (Ezt hozza fel indokul az előterjesztés. Mi azon-ban átlátunk a szitán s nagyon jól tudjuk, miért nem ajánlta Schneider Schmidt vég-legesítését; — erre még alkalmiilag ráte-rünk!) A jelentés a francia nyelv és rajzoktatásra Thalyl Lujzát ajánlja; — elfogadattott. A hitván és ének tanítására marad ügy, mint eddig volt.

Most jön a java!

A polgári 1.-isk.-ban alkalmazandó iskola-szolgálat évi fizetése 300 ft-ral, szabad lakás s fűtésben állapított meg. (Ime, mi sem illusztrálja hibeiben a mi „bíres" iskolai viszonyainkat, mint ez az eset. Két állomás van üresedésben. Az egyik „ideiglenes" helyettes napi díjas" 300 ftos tanító állomás 10 hónapra; a másik rendes házmeztéri állomás, ugyan ily évi fizetéssel, de meg — szabad lakás — és fűtéssel. Hiszzük, hogy a Pécsre kívánczó fiatal tanító-nemzedék, első sorban nem a tanítói, hanem az előnyösebb házmeztéri állásra fog pályázni.) Megjegyzetett még, hogy a véglegesítések és fizetés emelések újvölt fognak számíttatni.

Ezuttan következett az iltés legér-dek-es és legkényesebb tárgya: Kelemen Katalin idegl. polg. isk. tanítónő ügye. Az e czélból kiköltölt bizottság indokolt jelentésében kimondja és kívánja, az em-lített tanítónő eltávolítását a polg. l.-isk.-ból. Szeregy és pártoló-lag szól föl K. mellett; elnézést s még egy intést kíván, mert — úgy mond — „nem engedi a lelkiismerete, hogy egy tanítót anyagilag és moráliter is tönkre tegegyen“.

Károly l. bár ideges lesz, ha K.-nel beszélnie kell, mindazonáltal, mint-hogy „őreg leányoknak megvannak a maga szeszélyei" — de mitűnk működése ellen mi kifogás sem forog fenn — nem fogadja el a vál. javaslatát. Rozsics abbeli félelmében, hogy az illető tan.-nő ahhoz

szeregyétől arrol, hogy meg a tanító mindig tanító marad, addig egy ingyenes gyakorló, ha t. i. az előirt kvalifikációval bír, mindig magasabba viheti, amint az ingyenes városi szolgáló, rövid idő alatt főjegyző, majd pol-gármester, végre kir. tanácsos lett.) Hasztalan volt Szeregy és Sziebert minden jó akarat, a midőn Rozsics és Hor-váth tanítók is, mint a tanítótestület képviselői „böles" hallgatással pártol-tak és szégyenletes indívtányt.

Az ágoston-téri új népiskolánál a 4. leányosztály felállítását.

Borsy György és neje Bató Anna felső-vámbáz-utcai tanítóknak az új isko-lához leendő áthelyeztetésük érdekében beadott és már egy régebbi gyűlés által elbven elfogadott kérelmüknek végleges hely adatott. Helyőkre Kasza F. és Dömöl Sarolta küldettek ki. Hasonlóan áthelyeztetett Bartsosagh Józsa a f.-v.-utcai tanodából a szigeti külvárosiba s helyére Petz Mari neveztetett ki.

E magán kérvények után az iparos tanulók ügye került szőnyegre, mely az elnök kijelentése szerint jövöben már nem tartozik az iskolaszék hatáskörébe. Ezek oktatásáról az ipariskolai bizottság fog gondoskodni. Fenn marad az iskola-széknek a vasárnap ismétlő fiúk és leányok felőli intézkedési joga. Ugyanezen ügyben felemlitetett a tanács jelentése, mely szerint az ipariskolai bizottság a hatáskörébe áthelyezett tanoncok kiké-pzetésére 920 ft állami segélyért fo-lyamodott. Ezzel kapcsolatban elnök je-lenti, hogy az iparisk. biz.-ság hat belvá-rosi és három külvárosi tanítót bizott meg az iparos tanulók oktatásával. Így, két mellékjövödelem: a budai és szigeti kü-lv. városban az ismétlő iskola üresedésben van. Ennek tanításával megbízottt Szi-zer és Petz, mint akik a pécsi tanítók sorában legidősebbek.

az intézethez kerül esetleg, melyben ő működik — még egy próba-évre óhajtaná K.-t ott hagyni, a hol eddig volt. Papp határozottan a bizottság véleményét pár-tolja. Szeregy újra felszólal s még egy megdorgással kíváná K.-t a bekésséges együtt működés utjára téríteni. De a több-ség névszerint szavazást kíván, — mely-nek eredménye 10 Kelemen ellen és 7 mellette. Ennélfogva Kelemen vissza fog helyezetteti az ágoston-téri elemi iskolába. De ezzel egyuttal Borsnyé Battó Anna előbb már elfogadott áthelyeztetése — hatályon kívül helyezettett, a helyett, hogy Kelemen Katalin helyezettett volna oda, a hol üresedés van.

Ez „éptület" gyűlés, melynek hatá-rozati sok tekintetben nevésségek, meg-lehetős zür-zavarral végzött, mi közben elnök még egy legközelebb megtartandó gyűlés egybehívását mondta ki.

Nagy János aranyünnepi ége Duna-Földvart.*)

Az elismerés és őszinte rokonsze-vű ünneppé élte meg vasárnap, augusztus hó 30-án Duna-Földvár városa, midőn — mint lapunkban már emlitők — Felső-Büki Nagy János agaz apát-plébánosát 50 éves papi jubileuma alkalmából meleg ovációban részesítette, oly fényes ünne-pélyvel, mely bizonyára sokáig emlékez-tes marad a város lakói előtt.

Megelőző napon, szombaton este már 7 óraker kezdett gyülekezni a nagyteren a polgárság, az egyletek saját zászlóik alatt, s pontban 8 óraker megindult zene-szóval a plébánia elé az impozáns faklyás menet, melyet a városi előjáróság és tű-zoltók testületileg nyitottak meg.

Csefkő Ferenc városbíró egyserű-bár, de velős és meleg szavakban üdvöz-lölte hivatalos célpályája 50 éves öröm-napján a város közszeretett plébánosát. A beszéd végzetével atnyújtotta a szónok az ünneplének a közönség viharos éljen-zéseit és tapsait között — a zenekar tust húzott — a városnak e nap emlékére kés-zítettett pompás ajándékát, egy gyönyörű góth izlésű kelyhet, melynek alsó lapján véssé áll az ajánlás és a két év-szám: 1835—1885, kérve az ünneplétt, fogadja el tőlük szeretetök és hataratlan tiszteletük jelölő e csékely emleket, fo-gadja oly sávesen, mint a minő szerény és őzintelen szívből nyújtatik, s emléke-tesse vis za mindené és gyengéd emlé-k a város hádjára, melyen lángoló szeretet-tel esingött s melynek érdekei előmozdi-tásán szent buzgalommal fáradozott.

Utána Rátkay László ügyvéd győ-nöryírt beszédben részesíti a pap nemes hivatását az emberiség civilizátoris fej-lődésében, melyet ha valaki akként tölt be 50 éven át, mint Nagy János, kell, hogy megemlékezzen érdemeiről s hívei is leróják halajuk adóját. E hálá bár nem nyilvánulhat rendjeleken, nem jövödelem-ző kitüntetéses állás elnyerésében, de nyilvánul abban, a mihen nyilvánulnia kell: általános mély tiszteletben, őszinte ragaszkodásban és szeretetben! Kiváló érdemei elismerés-ével, bábér lévén symbolikus jutalma az oadaó tevékenységnek,

Szép időjárás mellett természetesen maradhat a szőlő künn tökéletes érett állapotban is.

A szőlőfajokat illetően tapasztalatok után tudjuk, hogy azon szőlőfajok, melyek már fajtalajonságuknál fogva kevés savat tartalmaznak; előbb szüretelendők, mint teljes érettségüket vagy sötétlétüket elérték.

Az oportónál a savtartalom több évi tapasztalat szerint az első rendű fekvésű borvidékeinken 42—50% savtartalommal bír. Ha ezen faj túlérték, a cukor koncentrációja s a sav aránylag még kevésbé lesz kivétel; miért is az oportónál a túlérték állapotot bevárni nem lenne szabad. A mit az oportórol mondtunk, ugyan ez áll a Carbenet, Merlot, Pineau Camay s egyéb francia fekete szőlőfajokról is.

Ezen állapot nemcsak a fekete fajokról van így. — Svájcban a „La Cote“ hegység mentén a Chesselas blanc-t (ottani elnevezés szerint: Fendau-t) leszedik akkor, midőn a 16—18% cukortartalmát elérte: a budai, buda-érsi, vagy marosi szőlőműves Szent-Mihálykor — rosé éveken már előbb is — leszüretel; mert itt az igen elterjedt mézes semendriai és raxszölő aránylag kevés savtartalommal bírnak.

A talajt illetően vannak oly édesvízi mésztalajok, a melyeknek sara a förtre rakodva s a mustba szüretelve, a savakat közömbösítik s másrészt a bor savát fel-emésztő avasodási bakteriumokat csemeszik a borba: szóval a bor tartósságát veszélyeztetik. Az ilyen vidékeken — ha csak át nem megyünk magasabb mívelésre s a förtök a talajtól magasabbra nem kerülnek — szintén tanácsosabb a kevesebb cukortartalommal beérni, mint holmi 20—26% cukortartalomra várakozni s ezáltal a bor ízét, fejlődési képességét s tartósságát kockáztatni.

A borászati célt, melyet elérni óhajtunk, szintén bír befolyással a szüreti idő meghatározására. Így pl. a tokaj-hegylajai termelő, ki aszu és nehéz borok előállítására törekszik — igen helyesen cselekszik, ha addig hagyja szőlőjét a tőkén, a míg csak lehet s feláldozza a kvantitás egy részét a minőség kedvéért. A balaton-melléki és moóri termelő, — kitől a vevők nehéz s házastásra jól alkalmazható testes bort várnak, — igen helyesen cselekszik, midőn csak október közepe felé szüretel; aki kadarkát, sárfeketét vörösbort nyereséget végett termel — melyeknek sok is a savtartalmuk — igen helyesen teszi, ha addig vár a szürettel, amíg csak károsodás nélkül lehetséges; de aki asztali, vizezhető borokat termel, mint pl. a magyarai, szerednyei, ungvári stb. termelők, aligha teszi helyesen, ha peccsenyebort előállítására törekedvén, későre halasztja szüretjét. A budai fehér borok azon hibában szenvednek, hogy asztali bornak neheznek, peccsenyebornak könnyűk; sav-

tartalmuk kevés s 2—3 éven túl savtartalmukból annyit vesztenek, hogy törésre s betegségre hajlandók; miért is a tisztán „saját borokat“ (?) mérő hirtesebb budai termelők korán, szeptember végén szüretelnek; ha pedig néha kedvező időjárás mellett mégis nagyon érett lenne szőlőjük — ez esetben nem késnek keményebb kamara-erdei, kőbányai vagy egyéb ösványbúrral, keményebb borral házastani ösvány saját termésktet.

A fentebbiekből kitűnik, hogy bár általában véve a régi tanítás érvényes a szüret idejének meghatározására nézve, mely szerint a szőlőfűrtnek tökéletesen érettnék és kifejtettnék kell lennie leszedés előtt, — mégis e szabály alól is lehetnek észszerű kivételek is, a melyekről érdemesnek tartottuk szüret előtt röviden megemlékezni.

Molnár István.

Gabona-árjegyzék.

Pécs sz. kir. városában 1885. évi szeptember hó 5-én tartott heti vásárlás.

Buza) jó	6 frt 50
) középszerű	6 „ 40
) legalábbvaló	6 „ 20
Kétszeres) jó	5 „ 70
) középszerű	5 „ 50
) legalábbvaló	5 „ —
Rozs) jó	5 „ 60
) középszerű	5 „ 40
) legalábbvaló	5 „ —
Árpa) jó	6 „ 60
) középszerű	5 „ 40
) legalábbvaló	5 „ —
Zab) jó	5 „ 70
) középszerű	5 „ 50
) legalábbvaló	5 „ —
Kukorica) jó	6 „ 50
) középszerű	6 „ 20
) legalábbvaló	5 „ —
Széna)	3 „ 70
Szalma)	1 „ —

Nyílt-tér.*)

A k. vejkei
(Tolna m. pr. Lengyel)
körjegyzői hivatalnál
a segédi állás
azonnal betöltendő. Évi fizetés 120 frt, teljes ellátás és 50 frt mellékes jövedelem. 284. (1—1)

* Ezen rovat alatt megjelent-kért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.
NAGY FERENCZ,
lapfőmunkács
KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ
felelős szerkesztők főmunkács

Biztos kereset!
Mindenki tőke és kockázat (risico) nélkül
osztrák-magyar állam- és díjorsjegyek részletfizetés mellett ti eladása által az 1883. évi XXXI. törvény szerint
havonta 100—300 frtot kereshet
nálunk. — Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők:
A fővárosi váltóüzlet-társaság
ADLER és társához BUDAPESTEN.

Ezennel bátorodom a n. é. közönségnek szíves tudomására hozni, hogy Pécssett (József-utca 5. sz. a.) fenálló

szoba, czég és templom festészeti

üzletemet a jelenkor követelményeihez képest oly dúsan rendeztem be, hogy e téren a legnagyobb igényeknek megfelelhettek. Az egyezményre vonatkozólag könnyebbégtől szolgálhatok a legdiszesebb damask-olasz, francia és német reneainse stíben kiállított és kidolgozott plafond és fali mintakkal.
Jó anyag valamint a munka tisztaságáért mindenkor kezességet vállalok. Mindennemű mázolás munkák a lehető legjutányosabb ár mellett legpontosabban teljesítenek.

Számos megrendelésért esd
VADÁSZ BÉLA
szoba dísz festő
245. (12—4) József utca 5. szám alatt.

Mária-celli gyomor-cseppek
jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen
és fölülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomor-gyengeség, rosszszagú lehellet, szelek, savanyu felbúfogás, kolika, gyomorhurut, gyomorégés, hurgöképződés, túlságos nyálka képződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giliszták lépés és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.
Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr.
Kapható: Pécssett: Balás Ödön, Kovács Mihály és Sipőcz István gyógyszerészek áruháznál. Pécssvárad: Dvorszky Béla gyógyszerésznél. Szigetvárott: Visky Sándor gyógyszerésznél. Siklósra: Rónai gyógyszerésznél. Sásd: Keller Gyula gyógyszerésznél. Szászvár: Baltha László gyógyszerésznél.
Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárúházaiban és kereskedőházaiban. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben. (13—10)
BRADI KÁROLY,
az „Órangyalok“ czimzett gyógyszerárúháza.
Kremzierben, Morvaországban.

Orvosi vélemény
az Anatherin szájvíz jelessége felett minden száj- és fogbetegségeknel.
Alólirott nyilatkozom, hogy én **POPP J. G. cs. kir. udvari fogorvos** ANATHERIN szájvizét már több év óta görvélyes csúszos szájbajoknál, kóros foghúsnak, úgyisntem fogfájalmaknál használtam és jelenleg is, minden ily alkalommal rendelmezem, mennyiben ennek hathatós gyógyerejéről gyakori gyakorlati észleleteim után többszörösen meggyőződtem.
159. (16—8)
Dr. FETTER J. m. k.
Kapható: Pécssett: Balás Ö, Sipőcz István, Kovács M. gyógyszerészeknél, Zách K. Pacher E. Obethó E. né. — Bonyhádon: Kramolnó gyógyszerésznél. — Baán: Poltsmann, Peizer és Sárkány gyógyszerészeknél és Mieltschné. — Barscon: Kolnó gyógyszerésznél. — Hágészen: Tausz fánál. Téry Imre gyógyszerésznél. — Kaposváron: Augustin, Babócsay gyógyszerésznél. — Mohácsra: Szendy, Fro. mer M. gyógyszerésznél. — Mágocsra: Szép G. gyógyszerésznél. — Szegeárdon: Báthory Elek gyógyszerésznél. — Siklósra: Petrá I., Szabó I. gyógyszerésznél. — Szigetváron: Szalay József, Visky A. gyógyszerésznél. — Tolnára: Bizay I., Fiechtl S. gyógyszerésznél. — Zomborban: Gáti K. Mihály S. és Falcioni gyógyszerésznél. — Verőczen: Bócs I. gyógyszerésznél. — Villányra: Csató N. gyógyszerésznél. — Batszára: Pócs L. gyógyszerésznél. — Szikszó: Somogyi M. gyógyszerésznél. — N. Boly: Erőly I. gyógyszerésznél. — Babócsán: Illás A. gyógyszerésznél. — Pécsváradon: Herly I. gyógyszerésznél.

Borszűrő-zsákokat
I-ső rendű szövetből a 1 frt 50 kr.
II-od „ „ „ 1 „ 20 „
az idényre ajánl
a Bakay-féle fonó-szövő-kötélglyár és kender beváltó részvény-társaság Szegeden.
Nagyobb megrendeléseknél árengedmény.
276. (3—1)

1000 darab juh
és pedig: 750 darab kiváló finom Merino (melyektől a legutóbb nyírt gyapjunak bécsi mázsája 150 frt ért el), szintugy 250 darab Brackjuh, 1885. szeptember hó 17-én (elnem végzés esetében folytatólag szeptember hó 18-án) reggel 10 órakor Pellérdén, (Pécs mellett) az uraság által önkéntes árverésen eladatnak.
A feltételek a Pellérdi jószágigazgatóságnál megtudhatók s kívánatra bérmentve el is küldetnek.
266. (3—2)

HIRDETÉSEK:

Szőlő eladó!
Pécssett, a Rigóder szőlőhegyben egy jó karban álló
SZŐLŐ
kényelmes présházzal és bő terméssel együtt jutányos feltételek mellett, szabad kézből eladó. Bővebbet e lap kiadó hivatalában.
285. (2—1)

Ház és szőlő eladó!
A Mária-utczában a 31. sz. új ház, és az aranyhegyben egy hold és 158 ööl nagyságu jó karban álló szőlő, présházzal és terméssel együtt, szabadkézből eladó. 253. (0—4)
Értekezhetni Nagy-Flórián utca 16. sz. alatt lakó tulajdonossal.

Eladó
a Harkányi hegyen egy
4 holdas szőlő,
négy hold parlag föld, egy hold akác-erdő egy tagban, emeletes présházzal, istállóval, edényekkel és terméssel együtt jutányos áron és kedvező feltételek mellett, (melyek Hegedűs Imre számtartónál Pécssett Szepesi utca 10 megtudhatók) eladó. 251. (0—4)

Pécssett a Mór-utca 16. sz. a.
földszintes ház
kedvező feltételek mellett szabad kézből eladandó. Bővebb értesítést ad
Dr. Jobszt László ügyvéd
Pécssett Plébánia-utca 5. sz. a.
264. (3—1)

Közvetlen a tengeren túli szállítást következtében igen olcsón legutóbbi termésű kitűnő
gyarmatárak, csemegék és halak
postán bérmentesen minden postaállomáshoz, o. é. frt
netto 4/4. Ko. csinos zacskóban
Mocca kv. fin. nemes, tűzes 5.15 6.25
Menado barna, nagyzemű, nemes 5.25 6.30
Gyöngy-Ceylon igen finom, zamatos 5.15 6.20
Plantage-Ceylon finny, szép 4.75 5.80
Bécsi keverék kintő minőségű 4.75 5.80
Cuba ff. kézközd, zamatos, szép 4.25 5.20
Arany Jáva világos barna, fin. zamatos 4.80 5.80
Sárga-Jáva nagyzemű, fin. zamatos 4.40 5.40
Gyöngy-Mocca szapora fin. zamatos 4. — 5. —
Zöld-Jáva kitűnő, szép 3.60 4.50
Santos ff. zöld, zamatos szép 3.40 4.20
Santos f. szapora, zamatos 3. — 3.75
Campanio legf. zamatos, tiszta 3.20 4. —
Tábla-rizs kitűnő 1.60 legf. 1.40 finom 1.15
Gyöngy-Tapioca-Sago valódi keletindiai 1.60
Suttán-Szölő (Rosinen) mag nélküli 2.15
ismert pontos szolgálat mellett o. é. frt
Uj Caviar prima Elb pr. Ko. 2.00
nagyszerű Ural 3.00
Fehéring új hollandi nagy postahordó 1.60
Kövéring új nagy 30 pr. 1.60
Kövéring új kicsny 90 „ 1.25
Brab. Sardella legjobb éret. ff. Ko. 1.50
Fr. Hummer és lazac pr. 8 szelencze 5 „ 3.75
Kövéring-hering fr. füstölt postaláda 1.90
Lazac-hering „ „ 2.00
Kieli sós hal 45 nagy postaláda 2.00
2 láda 3.60 pr. 4 láda 6.50
Családi-tea legf. Ko. 4.00 finom Ko. 3.50
Rum valódi Jamaicai id. 4 Lit. hordó 5.00
Mandola ádes, legn. igen fin. 5 Ko. zsák 6.00
Stearyeritya legf. 4, 5, 6 kr., pr. 10 csomag 3.00
Vanília igen fin. 3 gr. köt. 36 kr. pr. 12 köt. 1.15
Nagyban vásárlóknak és kereskedőknek legolcsóbban Teljes árjegyzékek ingyen és bérmentve. E. H. Schulz Aitonában, Hamburg mellett. Fenáll 1864. óta. Utánzóimtól mindenki óvatik.
Altona-Hamburgi gőz-kávé-égetés és füge kávé-gyár.

IVIC ANTAL mechanikus.
merleg és súly gyáros PÉCSSETT.
Waage u. Gewicht F. BRUKANT in Fünfkirchen.
Pécssett, Budai Kálvayos, Fouteza 19. sz.
Üzletem megnagyobbítása folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy fölülmulhatlan és ismételtén kitüntetett tömör, és hivatalosan megvizsgált mindennemű mérleget, súlyokat, borsajtókat, szőlőmalmokat, különlegességeket és minden egyéb e szakmába vágó ezikkeket a legolcsóbb árért adhatom. — Ezenkívül elfogadtatnak és pontosan teljesítenek mindenféle malmok készítéseit és javítások. Tisztelettel
IVIC ANTAL.
257. (0—4)